

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

katedra ekonomiky

Teze bakalářské práce

Možnosti financování nestátní neziskové organizace

Husáková Lenka

Vedoucí práce: Ing. Jiří Čermák, Ph.D.

© 2015 ČZU v Praze

MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ NESTÁTNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

The financing possibilities for non-profit non-government organization

Souhrn

Bakalářská práce se zaměřuje na analýzu a komparaci příjmů a výdajů vybraných nestátních neziskových organizací v letech 2007 – 2013. Konkrétně se jedná o spolek Rodinné centrum Letná a rodinné centrum Nová Trojka.

V teoretické části je charakterizován neziskový sektor, vysvětlen pojem nezisková organizace, základní vlastnosti a formy financování v neziskovém sektoru. Teoretická část se také zabývá finanční analýzou. Je zde uvedena charakteristika finanční analýzy, zdroje informací a jednotlivé metody finanční analýzy.

V praktické části jsou představeny obě rodinná centra, jejich základní činnosti a poslání. Tyto základní informace doplňuje finanční analýza obou center. Analýzy byly zpracovány za období 2007 – 2013. Konkrétně se práce zabývá analýzou stavových ukazatelů a analýzou přímých intenzivních ukazatelů.

Klíčová slova

Veřejný sektor, neziskový sektor, nestátní nezisková organizace, fundraising, možnosti financování NNO, finanční ukazatele, analýza, aktivity, rodinné centrum.

1 CÍL PRÁCE A METODIKA

1.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je analýza a komparace příjmů a výdajů vybraných nestátní neziskových organizací v letech 2007 – 2013. Hlavním cílem teoretické části práce je analýza všech možností zdrojů, z kterých mohou neziskové organizace čerpat finanční prostředky, či jiné materiální zdroje.

Dílčím cílem je analýza jednotlivých druhů financování a jejich četností u dvou vybraných nestátních neziskových organizací v ČR v letech 2007 – 2013, konkrétně Rodinného centra Letná a rodinného centra Nová Trojka, obě centra mají sídlo v Praze, konkrétně v Praze 7 a v Praze 3. Na základě finanční analýzy bude formulováno hodnocení a navrženo zlepšení, které by mohlo přispět ke zlepšení situace rodinných center.

1.2 Metodika

Práce je rozdělena na 3 hlavní části. První část je teoretická (literární rešerše), která je založena na analýze dokumentů, s jejichž pomocí se studentka seznámila se stavem řešené problematiky. Základním pramenem informací je odborná literatura týkající se neziskového sektoru a finanční analýzy.

Druhá část je analytická. Je založena na využití primárních a sekundárních dat. Součástí praktické části je též i obecná charakteristika nestátních neziskových organizací, konkrétně Rodinného centra Letná a rodinného centra Nová Trojka. Následně byla provedena cílená analýza hospodaření na příjmové a výdajové straně rozpočtu vybraných nestátních neziskových organizací, a to s ohledem na strukturu jejich příjmů a výdajů. Primární data byla získána z finančních výkazů daných nevládní organizací. Byly použity účetní výkazy ze sedmi po sobě jdoucích let, konkrétně roky 2007 – 2013.

Závěrečná část obsahuje formulace výsledků práce a možné návrhy opatření. V přílohách této práce jsou přiloženy také návrhy rozpočtů rodinných center (RC) pro rok 2014.

V analytické části práce jsou použity elementární metody finanční analýzy. Z těchto metod byly dále využity analýza stavových ukazatelů a přímá analýza intenzivních ukazatelů. U analýzy stavových ukazatelů je implementována jak horizontální, tak vertikální analýza. Horizontální analýza porovnává ukazatele v čase, udává, jak se změnily hodnoty oproti

předchozímu roku. Vertikální analýza poukazuje na strukturu nákladů a výdajů. V přímé analýze intenzivních ukazatelů autorka práce zvolila ukazatele rentability, konkrétně rentabilitu vlastního kapitálu a rentabilitu celkového vloženého kapitálu, plus ukazatele zadluženosti a to míru zadluženosti a celkovou zadluženost. Konkrétní vzorce, které byly pro výpočty aplikovány naleznete v níže uvedené tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – přehled použitých metod

ANALÝZA STAVOVÝCH UKAZATELŮ	
Horizontální analýza	Porovnání ukazatelů v čase
Vertikální analýza	Porovnání struktury příjmů a výnosů

Zdroj: (KNÁPKOVÁ, 2013); vlastní zpracování

Tabulka č. 2 – přehled použitých metod

PŘÍMÁ ANALÝZA INTENZIVNÍCH UKAZATELŮ	
Rentabilita	
Rentabilita vlastního kapitálu	= výsledek hospodaření / vlastní kapitál
Rentabilita celkového vloženého kapitálu	= výsledek hospodaření / aktiva
Zadluženost	
Celková zadluženost	= cizí zdroje / aktiva
Míra zadluženosti	= cizí zdroje / vlastní kapitál

Zdroj: (KNÁPKOVÁ, 2013); vlastní zpracování

2 VÝSLEDKY A DISKUZE

Na základě provedené analýzy dvou neziskových organizací, rodinných center, je jasně zřetelné, že jedno z rodinných center je většího charakteru. Rodinné centrum Nová Trojka je organizací, která má oproti Rodinnému centru Letná vyšší kapitál a větší majetek. Je to způsobeno především velikostí rodinného centra a kapacitou, kterou centrum disponuje.

Z finančního rozboru rodinného centra Nová Trojka bylo zjištěno, že si organizace vede velmi dobře. Ze zkoumaných sedmi let se jí podařilo 5krát dosáhnout zisku a pouze dvakrát hospodařili se svými zdroji špatně a výsledky hospodaření byly záporné. Po provedení vertikální a horizontální analýzy je jasná závislost rodinného centra na cizích zdrojích, ať už se jedná o pravidelné dotace a granty, které organizace získává od státu, tak je zde vidět také podstatný vliv sponzorských darů a členských příspěvků. Analýza zadluženosti tento fakt pouze potvrdila. Míra zadluženosti v jednotlivých letech dosahovala od 38 % do 60 %.

Optimální hodnoty pro míru zadluženosti jsou v rozmezí od 30–50 %, rodinné centrum tedy pouze několikrát přesáhlo optimální hranici a to o maximálně 10 %.

Analýza rentability neziskových center se ukázala jako ne příliš efektivní. A to z toho důvodu, že nezisková organizace jako taková neusiluje o ekonomickou efektivnost, ale především o efektivnost ve všeobecném užitku společnosti. Přesto je možné shrnout výsledky této analýzy jako pozitivní. Neziskové organizace dosáhli v období mezi lety 2007 – 2013 hodnot odpovídajícím výsledkům hospodaření. Pokud se tedy rodinnému centru podařilo dosáhnout zisku, hodnota rentability byla kladná, pokud byl rok pro organizaci ztrátový, hodnota byla záporná. Čím vyšší hodnoty bylo dosaženo, tím lépe pro ekonomickou efektivitu organizace.

Při porovnání rentability obou rodinných center je na první pohled zřetelné, že rentabilita rodinného centra Nová Trojka je více stabilní. Hodnoty za sledované období se pohybovaly v rozmezí –12 % až 20 %. Zatímco rentabilita Rodinného centra Letná měla mezi lety 2007 – 2013 výrazné výkyvy. Rentabilita celkového vloženého kapitálu dosahovala hodnot od –62 % až do 56 %.

Z finančního rozboru Rodinného centra Letná byla zjištěna o něco menší stabilita oproti RC Nová Trojka. Rodinné centrum Letná je svým rozsahem podstatně menší, což má také za příčinu nižší poskytování dotací a grantů od Městské části a státu obecně. Velikost organizace není samozřejmě jediným důvodem jejich úspěchu či neúspěchu. Rodinné centrum Letná také v porovnání s Novou Trojkou neinvestuje příliš do pořízení kvalifikovaných pracovníků, tudíž jejich zastoupení je nízké. V průběhu sledovaného období se organizaci podařilo dosáhnout 4krát zisku a třikrát jejich hospodaření se zdroji nebylo úspěšné a dosáhly záporného výsledku hospodaření. Po provedení vertikální a horizontální analýzy bylo zjištěno, že oproti Nové Trojce organizace nemá příliš vysoké fixní náklady. Mzdové náklady se snaží RC držet na nižší úrovni. Z pohledu cizích zdrojů není rodinné centrum příliš závislé na ostatních. Tento fakt vysvětluje výsledky analýzy zadluženosti. Hodnoty, které byly v této analýze dosaženy se pohybují od 2 % do 55 %. Rozdílnost těchto čísel je vysoká a vyznačuje také roky, kdy bylo rodinnému centru poskytnuto vyšší množství sponzorských darů, příspěvků a především dotací a grantů.

Při porovnání celkové zadluženosti obou rodinných center bylo zjištěno, že rodinné centrum Nová Trojka je výrazně více závislé na cizích zdrojích než Rodinné centrum Letná. Průměrná hodnota celkové zadluženosti u RCL dosahovala ve sledovaném období hodnoty 16 %

a u RC Nová Trojka hodnoty 32 %. Nejnižší míra zadluženosti byla pro Rodinné centrum Letná v roce 2010 a to 2 %, pro organizaci Nová Trojka to byl rok 2007, míra zadluženosti byla 38 %.

V příloze této bakalářské práce jsou také přiloženy návrhy rozpočtů rodinných center pro rok 2014. Tyto návrhy částečně doplňují aktuálnost práce o nejnovější údaje, které byly k dispozici.

Dle zhodnocení a porovnání rodinných center bylo dospěno k závěru, že rodinné centrum Letná by se mělo zaměřit na účinnější propagaci své činnosti a získávání vyšší finanční podpory od sponzorů. Tohoto by se jim mohlo podařit dosáhnout pomocí zavedení nových aktivit do programu rodinného centra a investováním do zaplacení více kvalifikovaných pracovníků. Rodinné centrum Nová Trojka prosperuje velmi dobře, i přes to bylo shledáno názoru, že by bylo dobré pokusit se snížit mzdové náklady. Tohoto by se jim mohlo podařit například rozšířením nabídky práce dobrovolníkům.

3 VYBRANÁ LITERATURA

1. (BAČUVČÍK, 2011) BAČUVČÍK, Radim. Marketing neziskových organizací. Zlín: VeRBuM, 2011, 190 s. ISBN 978-80-87500-01-9.
2. (BOUKAL, 2013) BOUKAL, Petr. Fundraising pro neziskové organizace: metody, ukazatele, využití v praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 260 s. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.
3. (RŮČKOVÁ, 2011) RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 4., aktualiz. vyd. Praha: Grada, c2011, 143 s. Finanční řízení. ISBN 978-80-247-3916-8.
4. (ROSOCHATECKÁ, 2014) ROSOCHATECKÁ, Eva a kolektiv. Ekonomika podniků. Vyd. 1. Praha Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta. 2014, 216 s. ISBN 978-80-213-2502-9.
5. (ŠEDIVÝ, 2011) ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, 155 s. Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.